

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De SS. Armogaste, Archimino, & Saturo, confessoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

DE SS. ARMOGASTE, ARCHIMINO ET SATVRO, EGREGIIS CHRISTI CONFESSORIBVS,
ex libro 1. Victoris Episcopi Vticensis De persecutione Vandalica.

29. Martij

Hab es hic
parentes
hæreticorū
nostri tem-
poris.

Armogastis
Comitis di-
ri cruciatus.

Armogastes
decedit, &
in marmo-
reo sarco-
phago mirè
reperito cõ-
ditur.

Archimini
constantia.

Vide homi-
nem mali-
gnum.

Satur' egre-
gius Christi
confessor.

Libi, sicut Thunazudæ contigit, Galibus vico Ammonia, vel alijs in locis, tempore quo sacramenta Dei populo porrigebantur, introeuntes (Arriani) maximo furore corpus Christi & sanguinem pavementis sparserunt, & illud pollutis pedibus calcauerunt. Ipse enim Geisericus præceperat, ita persuadentibus episcopis suis, vt intra aulam suam filiorumque suorum non nisi Arriani per diuersa ministeria ponerentur. Inter alios ventum est tunc ad Armogastem nostrum: cuius cum diu ac sæpius tibias torquendo tumentibus confringerent chordis, & frontem, in qua Christus vexillum suæ fixerat crucis, rugatam magisque aratam descendentes atque mugientes ostenderent nerui, vt fila arancarum sancto celum respiciente crepabant. At vbi tortores neruicas chordas disruptas esse viderunt, allatis crebrò fortioribus chordis atque canabinis, illo nihil aliud nisi Christi nomen inuocante, illa omnia vanescebant. Sed & capite deorsum dum ad vnum penderet pedem, dormire quasi super lectum plumis stratum omnibus videbatur. Quem cum Theodoricus regis filius, qui eius dominus erat, pœnis non valentibus, capite truncari iussisset, à suo prohibetur locundo presbytero, dicente sibi: Pœnis eum diuersis afflictionibus interficere. Nam si gladio peremeris, incipient Romani martyrem prædicare. Tunc Theodoricus in Byzacenam prouinciam ad fodendas eum condemnat scrobes. Postea quasi ad maius opprobrium haud procul Carthagine, vbi ab omnibus videretur, pastorem eum præcepit esse vaccarum.

Inter hæc, Domino reuelante, cum dormitionis suæ proximum cerneret diem, aduocat quendam Felicem venerabilem Christianum, procuratorẽ domus filij regis, qui Armogastem vt Apostolum venerabatur, dicitq; illi: Tempus meæ resolutionis aduenit: obsecro te per fidem, quam vtriq; tenemus, vt sub hac siliquæ arbore me sepelire digneris, redditurus Domino nostro nisi feceris rationem. nõ quòd ille curaret, vbi aut qualiter suum sepeliretur corpus, sed vt illud demonstraretur, quod seruo suo reuelauerat Deus. Respondit Felix, & dicit: Absit à nobis, confessor venerabilis: sed sepeliã te in vna basilicarum cum triumpho & gratia quam mereris. Cui beatus Armogas: Non, sed quod dixi facturum es. Ille timens Dei hominem contristare, veraciter quòd iusserat promissit esse facturum. Statim intra paucissimos dies Comes bonæ confessionis de hac vita migravit. Festinauit Felix sibi delegatum sub arbore fodere sepulcrum: cui cum intertextæ radices & soliditas aridæ telluris moram facerent, & labore angeretur, quòd tardius sancti membra corporis humarentur, tandem abscissis radicibus, multo altius terram cãuens, conspicit sarcophagum splendidissimi marmoris præparatum, qualem fortè nullus omninò habuit regum.

Sed nec quendam Archiminum nomine, Masculinũ deo præterire: qui cum multis insidijs premeretur, vt catholicã omitteret fidẽ, ipse eum rex postea blandiendo affectibus secularibus inuitabat, promittens multis eum diuitijs cumulandum, si voluntati eius auditum facilem commodasset. Qui cum fortis atque inuictus maneret, iubet eum sententiam subire capitalem: ita tamen callidus occultè præcipiens, vt si in illa hora vibrantis gladij pertimesceret ictum, magis eum occideret, nẽ martyrem gloriosum fecisset. Si autem fortem in confessione conspiceret, à gladio temperaret. Sed ille vt columna immobilis Christo solidante fortis effectus, confessor reuertitur gloriosus. est.

Novimus & alium ea tempestate, nomine Saturum. Qui cum lucidum esset membrum Ecclesiæ Christi, & prauitatem Arrianorum libertate catholica frequenter argueret, (Fuit hic procurator domus Hunerici) conuenitur, accusante Mariuado quodam Diacono, quem Hunericus infastus singulariter honorabat, vt fieret Saturus Arrianus. Promittuntur honores & diuitiæ multæ, si faceret: præparantur supplicia dira, si noller: Hac optione proposita, vt si regalibus iussis non obediret, primò facta difficultone, & antè amissa domo vel substantia, distractis omnibus mancipijs ac filijs, vxor eius ipso præsentem camelario in coniugium traderetur. Quod ille plenus Deo, magis vt ve-

lociter

lociter prouenisset impios prouocabat. Ob quam causam vxor eius inducias visa est ab his, qui exequabantur, nesciente marito petisse. Accedit ad maritum alia Eua, consilio magistrata serpentis. Sed ille Adam non fuit, qui illecebrosa vetita arboris poma congereret: quia non indigens, sed Satorum vocabatur, saturatus ab vbertate domus Dei, & torrente deliciarum eius potatus. Aduenit mulier ad locum, vbi maritus singularis orabat, conscissis vestibus crineque soluto, secum comitantibus filijs, vnamque infantulam, quæ tunc lactabatur, manibus gestans, quæ nescientis proijcitur ad pedes mariti. Etiam ipsa suis genua complectitur vlnis, sibilans vociferatione draconis: Miserere meî dulcissime, simul & tuî, miserere communibus liberis, quos conspicias ipse. Non subiacent conditioni seruili, quos claros profapia reddidit generis nostri. Non subijciar ego indigno & turpi coniugio, viuente marito, quæ mihi semper inter cœnas plaudebam de Saturo meo. Cognoscit Deus, quia inuitus facturus es hoc, quod fortè voluntariè aliquanti fecerunt. Cui ille Job sancti voce respondit: Tanquam vna ex insipientibus mulieribus loqueris. Formidarem mulier, si sola esset huius vitæ amara dulcedo. Artificio coniunx diaboli ministraris. Si diligeres maritum, nunquam ad secundam mortem attraheres proprium virum. Distrahant filios, separent vxorem, auferant substantiam: mei Domini ego securus de promissis verba tenebo: Si quis non dimiserit vxorem, filios, agros aut domum, meus non poterit esse discipulus. Quid vltra? Discedente muliere cum filijs restata, confortatur Saturnus ad coronam, discutitur, expoliatur, pœnis conteritur, mendicus dimittitur. Interdicitur ei proeundi accessus: totum ei tulerunt, stolam tamen baptismatis auferre non potuerunt.

Vxor cum conatur euertere.

Grauis tentatio.

Iob 2.
Præclara vox.
Luc. 14.

SANCTORVM IONÆ ET BARACHISII MARTYRIVM, AVTHORE ESAIA ADAMI FILIO, EQVITE regis Saborij, auditore & spectatore eorum quæ fiebant. Habetur in Simeone Metaphraste.

Saborius Persarum Rex, XVIII. anno regni sui aduersus Ecclesias Christi, & eos, à quibus Deus omnipotens celebratur, persecutionem exercuit. Iussit enim Magis, vt sancta Christi templa diruerent, & Christianorum monasteria incenderent. Præterea imperauit, vt Christiani conquirerentur, inuentique cogerentur dijs sacrificare: & qui parerent, magnis afficerentur honoribus: qui verò parere recusarent, varijs tormentis & supplicijs grauissimis excruciantur. Eo tempore erant in regione Persarum, in quodam vico, qui vocatur Iasa, duo fratres Ionas & Barachisius, viri iustitia fideque pleni, qui magna cum reuerentia mandata Domini obseruabant. Hi sancti, audita Christianorum persecutione, mansionem suam reliquerunt, & ad eum locum, vbi impij Magi Christianos omnes acerbissimè excruciant, profecti sunt.

29. Martij.

Nota hoc Edictum regis Persarum.

Ionæ & Barachisij fortitudo.

Cum autem essent in vico, qui dicitur Bardiaoch, & ad carcerem, in quo Christiani inclusi tenebantur, accessissent, orarunt carceris custodem, vt sibi ad Christianos damnatos ingredi permitteret. Cumq; ingressi essent, nouem inuenerunt viros condemnatos, qui impij Regis Saborij decretis aduersabantur. Cum igitur sancti Ionas & Barachisius vidissent eos in cruciatibus, & salutassent, cœperunt illos cohortari ac dicere: Fratres ac patres, nihil timeamus: sed in nomine Crucifixi certamen vnū sustineamus, vt coronam assequamur sempiternam, quemadmodum & fratres patresq; nostri martyrio ipsi quoque sunt assecuti. Hac sanctorum Ionæ Barachisijque oratione illi magis adhuc confirmati, se mutuo cohortabantur, & gratia, vt ita dicam, oleo se vicissim ad patientiam & tormentorum atq; martyrij perfectionem vngebant & corroborabant. Sanctorum autem martyrum, qui in carcere vincti erant, nomina hæc sunt: Zanitas, Lazarus, Marothas, Nerles, Elias, Mares, Abibus, Sembeethes & Sabas. Hi pro nomine cum multis cruciatus pertulissent, & in ipso martyrij certamine vitæ cursum præclare confecissent, firmam fidem seruantes, incorrupta atque immortalis martyrij corona magna cum laude redimiti, in cælum ad angelorum choros aduolârunt.

Nomina 9. martyrum.

Post autem quidam Magi sanctum Ionam & Barachisium apud tres Magorum principes Masdrath, & Seroth, & Maarnefem, à quibus sancti damnati fuerant, accusârunt,

Pp quod